

## Zeeland pakt breed uit met activiteitenprogramma

# Officiële start Jaar van de bodem in Zeeland

De bodem heeft een niet te onderschatten maatschappelijk belang. Ook in Zeeland moeten we zuinig omgaan met onze bodem en, waar mogelijk, zo duurzaam mogelijk beschermen en benutten. Verzilting van de Zeeuws bodem ligt op de loer en de bodemvruchtbaarheid staat onder druk. De 13 Zeeuwse gemeenten, de Provincie Zeeland, het waterschap Scheldestromen, de Zuidelijke Land- en Tuinbouw Organisatie (ZLTO), het Zeeuws Agrarisch Jongeren Kontakt (ZAJK), het IVN en de Natuur en Milieu Educatiecentra (NME) pakken daarom gezamenlijk de handschoenen op en organiseren in 2015 tal van publieksactiviteiten rond de bodem. Daarbij is veel hulp nodig. Om die hulp te mobiliseren en om publiciteit rond het Jaar van de bodem in Zeeland te krijgen is op 6 februari 2015 het Zeeuws activiteitenprogramma officieel van start gegaan.

Door: Walter Jonkers

Circa 120 bezoekers kwamen 6 februari naar het museum voor landschap en natuur Terra Maris in Oostkapelle. Opvallend was de samenstelling van de groep: medewerkers bodem, water, natuur, economie en ruimte van gemeenten, provincie en waterschap, IVN gidsen, natuurouders (ouders die leerkrachten in basisonderwijs ondersteunen bij natuurlessen), het VVV, de agrarische sector, pers en bedrijven en adviesbureaus met betrokkenheid bij de bodem. Er was zelfs een complete schoolklas aanwezig. Door de aanwezigheid van diverse wethouders, een burgemeester en een gedeputeerde ontbrak het ook niet aan bestuurlijke aandacht.



De officiële aftrap werd uitgevoerd door gedeputeerde Carla Schönknecht (water, bodem, natuur, ruimte, recreatie) samen met groep 6 van de Prinses Ireneschool uit Goes. Onder het uitroepen van de slogan van het Jaar van de Bodem in Zeeland "De jeugd heeft de bodem" startte de animatiefilm over de spannende ondergrondse avonturen van de Zeeuwse regenworm Ploon. Vervolgens ging iedereen naar het gloednieuwe Natuur- en MilieuLab van Terra Maris (dat een rol gaat spelen tijdens het Jaar van de Bodem) om dit officieel te openen. De gedeputeerde en schoolkinderen trokken de schoenen en de sokken uit en zetten letterlijk hun voeten in de Zeeuwse klei. De afdrucken vormen ook na 2015 een blijvende oproep voor duurzaam bodemgebruik.

Na alle officiële handelingen werd de groep gesplitst en werden vier activiteiten bezocht:

### PRESENTATIE OVER ECO-EFFECTIEF ONDERNEMEN

Een boeiend verhaal van Jos Willemsen (Jos Willemsen Landschapsproducties) over het realiseren van ecologische en economische groei door functiecombinaties en het zoeken naar nieuwe verdienmodellen. Zijn principes, gebundeld in het concept met de naam "Randerij" zijn gebaseerd op successies in de natuur die ons veel leren over ontwerpprincipes om de vaak harde overgangen tussen natuur en landbouwgebieden totaal anders te benutten. Dit gebeurt dan door extra ecologische en economische functies toe te voegen. De bodem is daarbij letterlijk de randvoorwaarde.

### BELEVINGSTOER: EEN INKIJKJE IN DE GEPLANDE ACTIVITEITEN

Onder leiding van een IVN gids volgde buiten in de kou maar onder een stak blauwe lucht een leerzame wandeltocht waarbij

enkele activiteiten die in 2015 in Zeeland gaan plaatsvinden, werden gedemonstreerd of zelf moesten worden uitgevoerd: De Geoweek, bodemcursus voor natuurouders, de bijscholing op bodemgebied voor IVN gidsen en de Modderdag.

#### PRESENTATIE OVER BODEM EN ARCHEOLOGIE IN RELATIE TOT GEBIEDSONTWIKKELING

Architect Jaco de Visser schetste onder andere de archeologische vondsten onder het Domplein in Utrecht en de wijze waarop deze

Zeeland heeft er zin in dit jaar!

zichtbaar gemaakt zijn. Ook liet hij zien hoe archeologie een weg kan vinden in nieuwe ontwerpen en gebiedsontwikkeling waardoor het cultureel erfgoed levend blijft. Een manier van werken die behalve inzicht geeft in de cultuurhistorie ook veel begrip bij bewoners oplevert.

#### PRESENTATIE OVER VISIE OP BODEMGEBRUIK EN MILIEU-BEHEER BIJ KUNSTMESTFABRIEK YARA B.V. UIT SLUISKIL

Gijsbrecht Gunter van Yara schetste hoe zijn werkgever invulling geeft aan duurzaam bodembeheer met zijn eigen producten (precisiebemesting), maar ook op het eigen industrieterrein in de vorm van tijdelijke natuur. Ook liet hij zien hoe het bedrijf een bijdrage kan leveren aan onderwijs, door zijn lab tijdelijk beschikbaar te stellen aan leerlingen, zoals dat tijdens de Geoweek in 2015 zal gebeuren.



Boeiende verhalen en experimenten. En dit was slechts het begin. Zeeland gaat het hele jaar door activiteiten organiseren die in het teken staan van het Jaar van de bodem: een fotowedstrijd, bodem en beeldende kunst, lespakket voor basisonderwijs, bijscholing van IVN-gidsen, verdiepingsbijeenkomsten met boeren, klassenbezoek aan boerderijen, extra uitgebreide Geoweek, studiedag ecologisch- en bodembewust tuinieren, zelfs tijdens een bid- en dankdag wordt in kerken aandacht besteed aan de waarde van de bodem. En op 1 juli wordt, in ieder geval in Zeeland, bij alle natuurspeelplaatsen van o.a. Staatsbosbeheer de landelijke Modderdag gevierd: een dag geen iPads maar modder voor de kinderen.

Volgens goed Zeeuws bodemgebruik werd afgesloten met een heerlijke Zeeuwse netwerklunch en werd door de directeur van Terra Maris (Sven van Rijswijk) samen met de kinderen een eigen gemaakt sliklied (slik = Zeeuws voor modder) gezongen en werd de naam van het nieuwe educatiecentrum door de schoolkinderen onthuld, 'het Scharrellab'. Tijdens het Jaar van de bodem zullen hopelijk veel glunderende kinderen daar rond gaan scharrelen en experimenteren.

